

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Скопје, септември 2013 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИТЕ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Измената на Законот за платниот промет се предлага со цел усогласување со Законот за прекршоци во делот на времетраењето на изрекуваната мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност.

Во членот 25 став (1) од Законот за платниот промет е утврдено дека учесниците во платниот промет кои имаат блокирана сметка, меѓусебното намирување на паричните обврски и побарувања преку компензација, асигнација, цесија и преземање на долг можат да го вршат до 31.12.2013 година. Имајќи предвид, дека од 1 јануари 2014 година престанува можноста за плаќање со пресметка од страна на субјектите кои имаат блокирана сметка, а да не се зададе дополнителен товар на стопанството, се предлага примената на наведената одредба да се одложи за две година.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предложените измени на Законот за платниот промет се со цел усогласување со новиот Закон за прекршоци.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За донесувањето на овој Предлог на закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За донесувањето на овој Предлог на закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Македонија.

V. УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Не

VI. ПОТРЕБА ОД ДОНЕСУВАЊЕ НА ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ВРЗ ОСНОВА НА ОВОЈ ЗАКОН

Со донесувањето на Предлог на законот за изменување на Законот за платниот промет не се јавува потреба од донесување на подзаконски акти .

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 1

Во Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ бр.113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12 и 166/12), во членот 50 во ставот (2) зборот „пет“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (4) зборовите „од една година до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 2

Во членот 51 во ставот (2) зборот „пет“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (4) зборовите „од една година до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 3

Во членот 52 во ставот (4) зборовите „од една година до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Во ставот (5) зборовите „од една година до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 4

Во членот 54 во ставот (4) зборовите „од една година до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 5

Во членот 56-а во ставот (3) зборовите „во траење од една до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 6

Во членот 56-б во ставот (4) зборовите „од една до пет години“ се заменуваат со зборовите „до една година“.

Член 7

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 11/2012), во членот 1 датата „1 јануари 2014“ се заменуваат со датата „31 декември 2015“.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Предлог законот за изменување на Законот за платниот промет се состои од седум члена.

Со членот 1 од Предлог на законот се менува членот 50 став (2) и став (4) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години, на носителот на платен промет се изрекува во траење од шест месеци до три години. Прекршочната санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години на одговорното лице кај носителот на платен промет се изрекува во траење до една година.

Со членот 2 од Предлог на законот се менува членот 51 став (2) и став (4) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години на учесникот во платниот промет- правно лице, се изрекува во траење од шест месеци до три години.

Прекршочната санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од една година до пет години на одговорното лице кај учесникот во платниот промет- правно лице, се изрекува во траење до три години.

Со членот 3 од Предлог на законот се менува членот 52 став (4) и став (5) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност или должност во траење од една до пет години на одговорното лице кај правното лице за издавање на електронски пари се изрекува во траење до една година. Прекршочната санкција привремена забрана за вршење на дејност или должност во траење од една година до пет години на физичко лице ако издава електронски пари, во траење до една година.

Со членот 4 од Предлог на законот се менува членот 54 став (4) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години на одговорното лице во клириншката куќа, се изрекува во траење до една година.

Со членот 5 од Предлог на законот се менува членот 56-а став (3) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години на одговорното лице кај посредникот при микро плаќање се изрекува во траење до една година.

Со членот 6 од Предлог на законот се менува членот 56-б став (4) од постојниот Закон за платниот промет, односно досегашната прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години на правното лице кое врши микро плаќање се изрекува во траење до една година.

Со членот 7 се продолжува рокот до кој учесниците во платниот промет кои имаат блокирани трансакциски сметки ќе можат да вршат плаќања со пресметка на меѓусебните побарувања и обврски. Со предложената одредба субјектите кои имаат блокирани сметки меѓусебното намирување на паричните обврски и побарувања преку компензација, асигнација, цесија и преземање на долг можат да го вршат до 31.12.2015 година.

Со членот 8 се уредува одложена примена на овој закон кој ќе отпочне да се применува со денот на отпочнувањето на примената на Законот за прекршоци.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените решенија во законот се меѓусебно поврзани и како такви се применливи во пракса.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложените измени на Законот за платниот промет имаат за цел ефикасно и еднообразно спроведување на законските одредби.

ИЗВОД ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ
ШТО СЕ ИЗМЕНУВААТ

Член 50

(1) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на носител на платен промет ако:

1) не ги обезбеди пропишаните услови од член 4 од овој закон;
2) не води регистар на трансакциски сметки во својот систем (член 6 точка 2);
3) одобри извршување на плаќање кое не е преку трансакциска сметка (член 10 став (2));

4) постапува спротивно на начинот и постапката за отворање на трансакциска сметка (член 12 став (4));

5) не ја затвори трансакциската сметка доколку се исполнети условите, не го известува учесникот во платен промет за укинувањето на трансакциската сметка или не го почитува начинот и постапката за отворање и затворање на трансакциска сметка (членови 12 и 13);

6) податоците за промените во својот регистар на трансакциски сметки не ги доставува до единствениот регистар на трансакциски сметки во согласност со член 15 став (1) од овој закон;

7) изврши плаќање по платен инструмент од трансакциска сметка на која нема покритие (член 19 став (1));

8) не постапи по решение за присилна наплата најдоцна наредниот ден од денот на приемот на решението за присилна наплата, решенијата за присилна наплата не ги евидентира според датумот и времето на нивното пристигнување или не ги извршува решенијата за присилна наплата според нивниот редослед (член 21);

9) не изврши конверзија во денари на средства од девизни сметки со примена на среден курс на Народната банка на Република Македонија кој важи на денот на трансакцијата или не изврши пренос на денарската сметка на учесникот во платен промет - должник до износот потребен за целосно извршување на решението за присилна наплата (член 22 став (4));

10) не ја блокира сметката или не го достави даночниот број на учесникот - должник преку единствениот регистар на трансакциски сметки до другите носители на платен промет дека не смеат да вршат плаќања од средствата на денарските и девизните сметки на учесникот - должник до потполно извршување на решението за присилна наплата (член 22 став (5));

11) по намиравање на обврските по решение за присилна наплата не ја деблокира сметката или за деблокирањето на сметка не ги известува другите носители на платен промет преку единствениот регистар на трансакциски сметки (член 22 став (6));

12) не го известува Централниот регистар за трансакциска сметка која е блокирана непрекинато повеќе од 45 дена (член 24);

13) не ја објави тарифата за надомест за вршење на работите во платниот промет на видно место во своите простории и на својата интернет страница (член 26 став (2));

14) на барање на учесникот во платниот промет не му стави на располагање информации за условите за извршување на платниот промет или условите за извршување на платниот промет не го содржат минимумот информации (член 27);

15) решенијата за присилна наплата кои ја задолжуваат трезорската сметка не ги извршува со изготвување на налози за извршување кои ги доставува за извршување до Трезорот (член 8 став (1));

16) не ги извршува финансиските обврски кои произлегуваат од платните инструменти во рамките на платниот систем (член 40 став (2) алинеја 1) и

17) е учесник во платен систем без да склучи договор за основање на платен систем или е учесник во платен систем без да склучи договор со операторот на платен систем (член 41 став (1)).

(2) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точки 1, 6 и 8 на овој член на носителот на платен промет ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години.

(3) Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице кај носителот на платен промет.

(4) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точки 1, 6 и 8 на овој член на одговорното лице кај носителот на платен промет ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една година до пет години.

Член 51

(1) Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на учесникот во платен промет-правно лице ако:

1) не го извести писмено носителот на платниот промет кај кого има трансакциска сметка за настанати статусни и други промени (член 14);

2) не ги уплати најдоцна наредниот работен ден на своја трансакциска сметка примените парични средства во готово по која било основа (член 20 став (3));

3) има блокирана трансакциска сметка, а врши плаќање со пресметка (член 25- став (1)).

(2) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точки 1 и 3 на овој член на учесникот во платен промет-правно лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години.

(3) Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице кај учесникот во платен промет-правно лице.

(4) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точки 1 и 3 на овој член на одговорното лице кај учесникот во платен промет-правно лице ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една година до пет години.

Член 52

(1) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за

прекршок на правно или физичко лице ако издава електронски пари, а не ги исполнува условите за издавање на електронски пари пропишани со овој закон.

(2) Покрај глобата за дејствието од став (1) на овој член на правно лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години.

(3) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице кај правното лице.

(4) Покрај глобата за дејствието од став (1) на овој член на одговорното лице кај правното лице од став (1) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција, привремена забрана за вршење дејност или должност во траење од една година до пет години.

(5) Покрај глобата за дејствието од став (1) на овој член, на физичкото лице ќе му се изрече и прекршочна санкција, привремена забрана за вршење дејност или должност во траење од една година до пет години.

(6) За прекршокот од став (1) на овој член, сторен од користољубие или со кој се предизвикува поголема имотна штета на правното лице или на физичкото лице и на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече прекршочна санкција – глоба до двојниот износ на максимумот на оваа санкција или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист.

Член 54

(1) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на клириншка куќа ако:

1) не го води единствениот регистар на трансакциски сметки (член 15 став (2));

2) трансакциските сметки од единствениот регистар кој го води не ги доставува до Трезорот (член 9 став (2));

3) не ги врши работите на пресметка и утврдување на обврските и побарувањата на учесниците во платниот систем (член 40 став (2) алинеја 3);

4) е учесник во платен систем без да склучи договор за основање на платен систем или е учесник во платен систем без да склучи договор со операторот на платен систем (член 41 став (1)), и

5) пресметката за утврдување на обврските не ја врши согласно со член 43 од овој закон.

(2) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точка 1 на овој член на клириншката куќа ќе и се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност во траење од шест месеци до пет години.

(3) Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во клириншката куќа.

(4) Покрај глобата за дејствијата од став (1) точка 1 на овој член на одговорното лице во клириншката куќа ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една година до пет години.

Член 56-а

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на посредникот при микро плаќање, ако:

- 1) не ја извести Народната банка согласно со членот 27-в на овој закон и
- 2) не се придржува кон лимитите пропишани во овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече и на одговорното лице кај посредникот при микро плаќање за прекршокот од став (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од ставот (2) на овој член, на одговорното лице кај посредникот при микро плаќање ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 56-б

(1) Глоба во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на лице кое врши микро плаќање без согласност од гувернерот на Народната банка.

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност.

(4) На одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 1

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија” број 145/2010), во членот 8 датата „1 јануари 2012“ се заменуваат со датата „1 јануари 2014“.